

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018

ΤΕΤΟ – ΦΑΡΜΑ Α.Ε.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΡ.Μ.Α.Ε. 20862/21/Β/90/001

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 29114414000

Θέση Συντοβίστρα, Κοινότητας Πραστού Κυνουρίας

Νομού Αρκαδίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	3
1. Χρηματοοικονομικές εξελίξεις και επιδόσεις περιόδου αναφοράς	3
2. Σημαντικά γεγονότα χρήσης 2018	3
3. Προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη για τη χρήση 2019	3
4. Συμμετοχές, χρεόγραφα, συνάλλαγμα.....	3
5. Γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης.....	3
6. Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες	3
6.1. Κίνδυνος αγοράς	3
6.2. Πιστωτικός κίνδυνος.....	4
6.3. Κίνδυνος ρευστότητας	4
7. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	4
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	5
Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις	6
8. Οικονομικές Καταστάσεις.....	7
8.1. Κατάσταση Οικονομικής Θέση.....	7
8.2. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	8
8.3. Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	9
8.4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	9
9. Γνωστοποιήσεις	10
9.1. Πληροφορίες για την εταιρεία και τις οικονομικές καταστάσεις	10
9.2. Μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές	11
9.3. Σύνοψη λογιστικών πολιτικών.....	16
9.4. Ενσώματες ακινητοποιήσεις.....	25
9.5. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	26
9.6. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.....	26
9.7. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.....	26
9.8. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	26
9.9. Ίδια κεφάλαια	26
9.10. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	27
9.11. Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27
9.12. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις	27
9.13. Πωλήσεις.....	28
9.14. Λειτουργικά έξοδα	28
9.15. Λοιπά έσοδα/έξοδα	28
9.16. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	28
9.17. Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις	28
9.18. Κίνδυνος χρηματοοικονομικών μέσων.....	29
9.19. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς	29

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Κύριες και κύριοι Μέτοχοι,

Έχουμε την τιμή να σας εκθέσουμε τα πεπραγμένα της χρήσης 1/1/2018 – 31/12/2018 υποβάλλοντας για έγκριση, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό της Εταιρίας, τις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας της χρήσης 2018, που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, και να σας εκθέσουμε τα ακόλουθα σε σχέση με τη δραστηριότητα της Εταιρίας κατά τη διάρκεια της εν λόγω χρήσης, την οικονομική της θέση και την προβλεπόμενη από το Δ.Σ. πορεία της στις επόμενες χρήσεις. Για την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρίας της χρήσης 2018 εφαρμόστηκαν οι λογιστικές αρχές, που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως αυτές περιγράφονται στις Σημειώσεις τους.

1. Χρηματοοικονομικές εξελίξεις και επιδόσεις περιόδου αναφοράς

Μεταβολές οικονομικών μεγεθών

Οι πωλήσεις ανήλθαν σε 282 € εμφανίζοντας μείωση σε σχέση με τη χρήση 2017. Το αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων, επενδυτικών και εξόδων αναδιοργάνωσης (EBITDA) ανήλθε σε ζημιά 332 χιλ. €, έναντι ζημιάς 254 χιλ. € το 2017. Το αποτέλεσμα προ φόρων ανήλθε σε ζημιά 934 χιλ. € έναντι 745 χιλ. € ζημίες τη χρήση 2017.

Δανεισμός

Το σύνολο του καθαρού δανεισμού της εταιρείας κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε 1,59 εκ. € έναντι 1,6εκ. € την 31/12/2017.

2. Σημαντικά γεγονότα χρήσης 2018

Αποφάσεις Τακτικής Γενικής Συνέλευσης μετόχων

Στη χρήση 2018 πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας. Συνοπτικά ελήφθησαν οι παρακάτω αποφάσεις:

- Εγκρίθηκαν οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της εταιρικής χρήσης από 1/1/2017 έως 31/12/2017
- Εγκρίθηκε η εκλογή Νόμιμων Ελεγκτών για τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 1/1/2018 έως 31/12/2018 καθώς επίσης και του ελέγχου της φορολογικής συμμόρφωσης της εταιρείας

3. Προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη για τη χρήση 2019

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιθυμεί να διαβεβαιώσει τους κ.κ. Μετόχους ότι έχει ήδη λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την βελτίωση των αποτελεσμάτων της Εταιρίας στοχεύοντας σε θετική εξέλιξη και ανάπτυξη των εργασιών της κατά την τρέχουσα χρήση, εκσυγχρονίζοντας και ενεργοποιώντας την μονάδα σφαγείου.

4. Συμμετοχές, χρεόγραφα, συνάλλαγμα

Η Εταιρία δεν κατέχει χρεόγραφα, ούτε συνάλλαγμα στο τέλος της χρήσης, δεν ενεργεί δραστηριότητες στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης, ούτε λειτουργεί υποκαταστήματα.

5. Γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης

Μετά τη λήξη της χρήσης αναμένονται εξελίξεις οι οποίες αφορούν τη μετάβαση της εταιρείας στο νέο επενδυτή με βάση την από 05/02/2020 συμφωνία εξυγίανσης (Άρθρο 99επ.106δ ν.3588/2007, και την υπ' αριθμόν 11/2020 που δημοσιεύτηκε στις 27/8/2020 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ρεθύμνου.

6. Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

6.1. Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η εταιρεία δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Το σύνολο των εμπορικών συναλλαγών γίνεται με το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος (νόμισμα λειτουργίας), το οποίο είναι το Ευρώ.

Κίνδυνος επιτοκίου

Οι δανειακές υποχρεώσεις συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Η εταιρεία δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα για την διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου. Όπως και στο προηγούμενο έτος τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επηρεάζονται σημαντικά από τιμές επιτοκίων. Η πολιτική της εταιρείας είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την

31η Δεκεμβρίου 2018, Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό της, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

6.2. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει οικονομική ζημία λόγω αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αποτελούν την κατηγορία χρηματοοικονομικών μέσων που ενδεχομένως να επηρεάσουν αρνητικά την ομαλή ρευστότητα της εταιρείας. Στα πλαίσια ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου, η εταιρεία μεριμνά, με βάση την ακολουθούμενη πολιτική, για την κατά το δυνατόν διασπορά των πωλήσεων του σε μεγάλο αριθμό πελατών, ενώ εφαρμόζει με συνέπεια σαφή πιστωτική πολιτική που παρακολουθείται και αξιολογείται σε συνεχή βάση, ώστε οι χορηγούμενες πιστώσεις να μην αποκλίνουν από το ανά πελάτη ορισθέν πιστωτικό όριο. Για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα την κατηγορία που ανήκουν, τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, την ωρίμανση των απαιτήσεών τους και τυχόν προβλήματα που κατά το παρελθόν έχουν επιδείξει. Οι απαιτήσεις που θεωρούνται επισφαλείς επανεκτιμώνται σε κάθε περίοδο αναφοράς και σχηματίζεται η σχετική πρόβλεψη απομείωσης. Η έκθεση της εταιρείας όσον αφορά στον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

6.3. Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εστιάζεται στην ορθή διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην ταυτόχρονη εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

7. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Είδος συναλλαγής	Κατάσταση Οικονομικής θέσης			Κατανομή	
	Απαίτηση	Υποχρέωση	Μητρική	Κοινοπραξίες	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν απαίτηση	2.744		2.725		19
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν υποχρέωση		(8.892)	(8.378)		(513)
	2.744	(8.892)			

Συντοβίστρα, 06 Οκτωβρίου 2020

**Ο Πρόεδρος Δ.Σ. και
Διευθύνων Σύμβουλος**

Δημήτριος Τσίμπας

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ Α.Ε.» στις 6 Οκτωβρίου 2020 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.tetofarma.esologismoi.gr όπου και θα παραμείνουν στην διάθεση του κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποίησής τους.

Συντοβίστρα, 06 Οκτωβρίου 2020

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Προϊστάμενος Λογιστηρίου

Δημήτριος Τσίρμπας

Γεώργιος Σαράντος

A.M. Αδείας 0003694
Λογιστής Α' τάξης

8. Οικονομικές Καταστάσεις

8.1. Κατάσταση Οικονομικής Θέση

Ποσά σε χιλ. €	Σημειώσεις	31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	9.4	7.325	7.993
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	9.5	7	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	9.6	5	1
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		7.337	7.994
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	9.7	2.722	2.705
Λοιπές απαιτήσεις	9.7	377	342
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9.8	0	0
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		3.100	3.048
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		10.437	11.042
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	9.9.1	3.677	3.677
Υπέρ το άρτιο	9.9.1	244	244
Αποθεματικά	9.9.2	6.373	6.373
Αποτέλεσμα εις νέον		(11.923)	(11.044)
Ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών εταιρείας		(1.629)	(750)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		(1.629)	(750)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	9.10	1.421	1.577
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	9.12.2	1.590	1.548
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		3.012	3.125
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	9.11	614	784
Λοιπές υποχρεώσεις	9.11	8.441	7.814
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	9.12.2	(0)	70
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		9.055	8.667
Σύνολο υποχρεώσεων		12.066	11.792
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		10.437	11.042

8.2. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Ποσά σε χιλ. €			
Κατάσταση συνολικών εσόδων	Σημειώσεις	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Σύνολο Πωλήσεων	9.13	0	3
Κόστος πωληθέντων		-	-
Μικτό αποτέλεσμα		0	3
Έξοδα διοίκησης		(3)	(37)
Έξοδα διάθεσης		(754)	(723)
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	9.15	(80)	(0)
Αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και απομειώσεων		(332)	(254)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/ (έξοδα)		(98)	12
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων		(934)	(745)
Φόροι		55	70
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων		(879)	(675)
Ποσά σε χιλ. €			
Κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	Σημειώσεις	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων		(879)	(675)
Αναπροσαρμογή ενσώματων ακινητοποιήσεων		-	161
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		(879)	(514)

8.3. Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτέλεσμα εις έον	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	3.677	244	6.213	(10.369)	(235)
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων περιόδου 2017				(675)	(675)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου 2017			161		161
Υπόλοιπο την 31/12/2017	3.677	244	6.373	(11.044)	(750)
Υπόλοιπο 1/1/2018	3.677	244	6.373	(11.044)	(750)
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων περιόδου 2018				(879)	(879)
Υπόλοιπο την 31/12/2018	3.677	244	6.373	(11.923)	(1.629)

8.4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Ποσά σε χιλ. €		
Κατάσταση ταμειακών ροών	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	(934)	(745)
Προσαρμογές για :		
Πλέον / (μείον) μη ταμειακές προσαρμογές:		
Αποσβέσεις	504	504
Αποτελέσματα επενδυτικής δραστ/τητας	(0)	(102)
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	98	89
Πλέον / (μείον) προσαρμογές κεφαλαίου κίνησης:		
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(57)	22
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(178)	70
Μείον:		
Καταβλημένοι φόροι	(101)	(12)
Ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(668)	(174)
Επενδυτικές Δραστηριότητες		
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(104)	(321)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	261	-
Ταμειακές (εκροές) επενδυτικές δραστηριότητες	157	(321)
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες		
Ταμειακές προκαταβολές και δάνεια από τρίτους	590	578
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα χρηματοδοτικών ροών καταβλημένα	(79)	(90)
Ταμειακές (εκροές) από χρημ/τικές δραστηριότητες	511	488
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	0	(7)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης	0	8
Επίδραση συναλλαγματικών ισοτιμιών	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης	0	0

9. Γνωστοποιήσεις

9.1. Πληροφορίες για την εταιρεία και τις οικονομικές καταστάσεις

9.1.1. Επωνυμία

Οι οικονομικές καταστάσεις, αφορούν την εταιρεία με την επωνυμία «ΤΕΤΟ – ΦΑΡΜΑ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ».

9.1.2. Η Εταιρεία

Η «ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ Α.Ε.Γ.Ε.» έχει τη νομική μορφή της Ανώνυμης Εταιρίας, ιδρύθηκε στην Ελλάδα και η έδρα της βρίσκεται στη θέση Συντοβίστρα Κοινότητας Πραστού Κυνουρίας Νομού Αρκαδίας.

9.1.3. Ποιόν αφορούν οι Οικονομικές Καταστάσεις

Αυτές οι οικονομικές καταστάσεις είναι οι Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της εταιρίας "ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ ΑΕΓΕ".

9.1.4. Περίοδος και νόμισμα

Οι οικονομικές καταστάσεις αφορούν την περίοδο από 1/1/2018 μέχρι 31/12/2018. Τα ποσά εμφανίζονται σε αυτές σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Τα συγκριτικά στοιχεία αφορούν τη χρήση 2017 (1/1 – 31/12/2017).

9.1.5. Εφαρμογή των ΔΠΧΑ

Έχουν εφαρμοστεί στο σύνολό τους όλα τα Δ.Π.Χ.Α. που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ισχύ στην περίοδο αναφοράς.

9.1.6. Αντικείμενο και δραστηριότητες

Η Εταιρία έχει ως σκοπό την εκμετάλλευση γεωργοκτηνοτροφικών επιχειρήσεων (πτηνοτροφεία – χοιροστάσια – εκκολαπτήρια – σφαγεία), την παρασκευή και εμπορία φυραμάτων και τροφών για την διατροφή των ζώων, τις εισαγωγές – εξαγωγές – αντιπροσωπείες – γενικό εμπόριο, ως και την ίδρυση κάθε μονάδας εκμετάλλευσης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.

9.1.7. Συνέχιση της δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern). Με δεδομένη την αβεβαιότητα για την εξέλιξη της Ελληνικής Οικονομίας, η διοίκηση εξετάζει τις οικονομικές ενδείξεις που πιθανόν να υποδηλώνουν κίνδυνο συνέχισης της δραστηριότητας, όπως την ύπαρξη αρνητικών αποτελεσμάτων, ρών και σημαντικού ύψους υποχρεώσεων. Η διοίκηση εκτιμά ότι τα προβλήματα αυτά σχετίζονται με τη συγκυρία, μπορούν να αντιμετωπιστούν και ότι δεν τίθεται ζήτημα για τη συνέχιση της δραστηριότητας της επιχείρησης.

9.1.8. Έγκριση οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας στις 6 Οκτωβρίου 2020.

9.2. Μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές

9.2.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Το πρότυπο εφαρμόζεται επιπλέον για την αναγνώριση και επιμέτρηση κερδών και ζημιών από την πώληση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν συγκαταλέγονται στις συνήθεις δραστηριότητες της εταιρείας (π.χ. πωλήσεις παγίων ή άυλων περιουσιακών στοιχείων).

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, η Εταιρεία και ο Όμιλος υιοθέτησε το καινούριο πρότυπο. Το νέο πρότυπο δεν είχε σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις κατά την εφαρμογή του, αφού το μεγαλύτερο μέρος των εκπτώσεων αποδίδεται με πιστωτικό τιμολόγιο. Συνεπώς η εφαρμογή του δεν είχε αντίκτυπο στα αποτελέσματα εις νέον ούτε χρειάστηκαν προσαρμογές για τη μετάβαση σε αυτό. Παρόλο που το ΔΠΧΑ 15 δεν εισάγει ουσιώδεις διαφορές από τις τρέχουσες λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας, η αντίστοιχη λογιστική πολιτική διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

Η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδο όταν εκπληρώνεται μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού ή την παροχή υπηρεσίας (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού ή της υπηρεσίας περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μία συμβατικές υποχρεώσεις, η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένεται να λάβει η Εταιρεία σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Τυχόν μεταβλητό αντίτιμο περιλαμβάνεται στο ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, στο βαθμό που δεν είναι σημαντικά πιθανό το ποσό αυτό να αντλιογιστεί στο μέλλον.

Τα δικαιώματα για μελλοντικές εκπτώσεις με βάση τον όγκο των πωλήσεων, αξιολογούνται από την Εταιρεία, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα τα οποία ο πελάτης δεν θα αποκτούσε εάν δεν είχε συνάψει τη συγκεκριμένη σύμβαση. Για όλα αυτά τα δικαιώματα η Εταιρεία αξιολογεί την πιθανότητα εξάσκησής τους και στη συνέχεια το μέρος του εσόδου το οποίο αναλογεί στο συγκεκριμένο δικαίωμα αναγνωρίζεται όταν το δικαίωμα είτε εξασκηθεί είτε λήξει. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου η Εταιρεία κατέληξε ότι οι μελλοντικές εκπτώσεις επί του όγκου των πωλήσεων δημιουργούν δικαίωμα για το οποίο θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη και να αναγνωρίζεται κατά το χρόνο άσκησης ή λήξης του. Η Εταιρεία παρέχει στους πελάτες εκπτώσεις επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις οι οποίες εμφανίζονται αφαιρετικά του εσόδου. Επιπλέον η Εταιρεία κατέληξε πως η μεταφορά του ελέγχου των προϊόντων στον πελάτη πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όταν ο πελάτης λάβει τα αγαθά, καθώς τότε είναι σε θέση να λάβει και τα οφέλη των συγκεκριμένων προϊόντων.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Στόχος είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες», σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρίσιμο», των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία εταιρεία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά ή επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις προβλέψεις του ΔΛΠ 39 με την αναγνώριση, ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα το ΔΠΧΑ 9 προβλέπει τα παρακάτω για την Ταξινόμηση και Επιμέτρηση των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού:

Ταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού

Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει ένα μοντέλο συνολικής ταξινόμησης βάσει του οποίου τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατατάσσονται σε 3 κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε Αποσβεσμένο Κόστος
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε Εύλογη Αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων (Ε.Α.Μ.Λ.Σ.Ε.)

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε Εύλογη Αξία μέσω Κατάστασης Αποτελεσμάτων (Ε.Α.Μ.Κ.Α.)

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν σαν αποτέλεσμα ταμειακές ροές που αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό μοντέλο για τη διακράτηση αυτών των χρηματοοικονομικών εργαλείων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που διακρατούνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου με σκοπό την διακράτηση τους μέχρι τη λήξη τους και την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών τους, επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος. Αν το επιχειρηματικό μοντέλο περιλαμβάνει την πρόθεση της διακράτησης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών τους αλλά προσδοκά να πωλήσει αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού όταν χρειάζεται (π.χ. για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών ρευστότητας) τότε αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρώνται σε Ε.Α.Μ.Λ.Σ.Ε..

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που περιλαμβάνουν ταμειακές ροές διαφορετικές από κεφάλαιο και τόκους, όπως επενδύσεις σε κεφάλαια της χρηματαγοράς ή παράγωγα, περιλαμβανομένων και διαχωρισμένων ενσωματωμένων παραγώγων, επιμετρώνται σε Ε.Α.Μ.Κ.Α.. Πάντως ειδικά για μετοχές το ΔΠΧΑ 9 επιτρέπει εναλλακτικά την επιμέτρησή τους σε Ε.Α.Μ.Λ.Σ.Ε..

Επιμέτρηση της Απομείωσης των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού

Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει την εφαρμογή της μεθόδου της Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημιάς (Α.Π.Ζ.) σε όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται σε Αποσβεσμένο Κόστος ή σε Ε.Α.Μ.Λ.Σ.Ε. (με εξαίρεση τις μετοχές). Όπου με το ΔΛΠ 39, μόνο πραγματοποιηθείσες ζημιές έπρεπε να αναγνωρισθούν ως απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, με την μέθοδο Α.Π.Ζ. πρέπει να γίνεται εκτίμηση των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών χρησιμοποιώντας τα 3 παρακάτω στάδια:

Στάδιο 1: Επιμέτρηση των Α.Π.Ζ. για τους επόμενους 12 μήνες. Περιλαμβάνει όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με ασήμαντη αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική. Αναγνωρίζεται η αναλογία των Α.Π.Ζ. για τη συνολική ζωή των στοιχείων που θα προέλθει από πιστωτικά γεγονότα (default events) που θα είναι πιθανό να συμβούν στη διάρκεια των επόμενων 12 μηνών.

Στάδιο 2: Επιμέτρηση των Α.Π.Ζ. για τη συνολική ζωή – χωρίς πιστωτική απομείωση. Αν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού έχει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση αλλά δεν έχει ακόμη απομειωθεί, κατατάσσεται στο Στάδιο 2 και επιμετράται στις Α.Π.Ζ. της συνολικής ζωής που ορίζεται ως αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ως αποτέλεσμα όλων των πιθανών γεγονότων όλης της αναμενόμενης ζωής του.

Στάδιο 3: Επιμέτρηση των Α.Π.Ζ. για την συνολική ζωή – με πιστωτική απομείωση. Αν το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ορίζεται ως πιστωτικά απομειωμένο, μεταφέρεται στο Στάδιο 3 και επιμετράται με την Α.Π.Ζ. για την συνολική ζωή του.

Υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 από τον Όμιλο και την Εταιρεία

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 “Χρηματοοικονομικά Εργαλεία” από 1 Ιανουαρίου 2018 είχε ως αποτέλεσμα αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές και προσαρμογές στα κονδύλια που αναγνωρίστηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Από την αξιολόγηση της Διοίκησης του Ομίλου και της Εταιρείας των επιχειρηματικών μοντέλων που ισχύουν για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει ο Όμιλος και η Εταιρεία, δεν προέκυψε κάποια αναταξινόμηση μεταξύ των κατηγοριών χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για

πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν έχουν καμία σημαντική επίπτωση.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, και δεν έχουν καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιλάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν έχουν καμία επίπτωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, και δεν έχουν καμία επίπτωση.

9.2.1.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων για αμφότερα τα μέρη της σύμβασης, ήτοι για τον πελάτη («μισθωτή») και τον προμηθευτή («εκμισθωτή»).

Το ΔΠΧΑ 16 αντικαθιστά την υπάρχουσα λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων βάσει των ΔΛΠ 17 Μισθώσεις, ΕΔΔΠΧΑ 4 Προσδιορισμός των συμφωνιών που περιέχουν μίσθωση, SIC 15 Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα και SIC 27 Αξιολόγηση συναλλαγών που έχουν τη νομική μορφή μίσθωσης.

Το νέο πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν τις περισσότερες μισθώσεις στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι μισθωτές θα έχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η λογιστική των εκμισθωτών παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη. Πιο συγκεκριμένα, το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο παρουσίασης όλων των μισθώσεων στον ισολογισμό των εταιρειών. Ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης που θα αντιπροσωπεύει το δικαίωμά του να χρησιμοποιεί το αντίστοιχο πάγιο αλλά και μία σχετική υποχρέωση που θα αντιπροσωπεύει την υποχρέωση του να πληρώνει τα σχετικά μισθώματα. Το πρότυπο παρέχει εξαιρέσεις για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Η λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει αντίστοιχη με αυτή του προϋπάρχοντος προτύπου δηλαδή οι εκμισθωτές θα συνεχίζουν να ταξινομούν τις μισθώσεις τους σε χρηματοοικονομικές και λειτουργικές.

Η Εταιρεία αξιολόγησε όλες της ενεργές συμβάσεις μίσθωσης υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 16, κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Το πρότυπο αναμένεται να επηρεάσει κατά κύριο λόγο το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών

μισθώσεων της Εταιρείας. Η Εταιρεία έχει εκτιμήσει την επίδραση της αρχικής εφαρμογής του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις. Συγκεκριμένα, γνωστοποίησε όλες τις πληροφορίες που είτε είχε σε γνώση της είτε μπορούσε να εκτιμήσει με σχετική ακρίβεια κατά το χρόνο σύνταξής τους, σχετικά με την επίδραση που θα έχει η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές καταστάσεις κατά την αρχική του εφαρμογή, όπως αναλύεται παρακάτω.

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η επίδραση του προτύπου στον Όμιλο αναμένεται να δημιουργήσει την ανάγκη αναγνώρισης στοιχείου ενεργητικού δικαιώματος χρήσης € 3,23 εκατ. με αντίστοιχη υποχρέωση.

Η πραγματική επίδραση της υιοθέτησης του προτύπου κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 μπορεί να είναι διαφορετική από την αρχική εκτίμηση, για τους εξής λόγους:

- Η Εταιρεία δεν έχει ολοκληρώσει την αξιολόγηση και τον έλεγχο των καινούριων μηχανογραφικών συστημάτων που θα χρησιμοποιηθούν
- Οι καινούριες λογιστικές πολιτικές και εκτιμήσεις ενδέχεται να αλλάξουν μέχρι η Εταιρεία να παρουσιάσει τις οικονομικές καταστάσεις της πρώτης περιόδου που περιλαμβάνει την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία, στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης, με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης αυτής δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μετά την αρχική αναγνώριση θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η ταξινόμηση βασίζεται στα εξής δύο κριτήρια: το επιχειρηματικό μοντέλο που ακολουθεί η Εταιρεία για τη διαχείριση των συγκεκριμένων στοιχείων και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών τους ροών, δηλαδή εάν οι σχετικές ταμειακές ροές αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκους.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους) τα οποία η Εταιρεία είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάση το ΔΛΠ 39, πλέον ταξινομούνται ως επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους και θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης λοιπών_συνολικών εισοδημάτων. Οι μεταβολές από την αποτίμηση των συμμετοχικών τίτλων περιλαμβάνονται στα "στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων". Το ΔΠΧΑ 9 επιτρέπει στις εταιρείες την αμετάκλητη επιλογή να επιμετρούν μια επένδυση σε συμμετοχικό τίτλο, ο οποίος δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2015 (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι βελτιώσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε συγκεκριμένα ΔΠΧΑ.

Η Εταιρεία εξετάζει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019):

Η διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

Η Εταιρεία εξετάζει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω διερμηνείας στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η τροποποίηση καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Η Εταιρεία εξετάζει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Στις 18 Μαΐου 2017, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ολοκλήρωσε το μακροχρόνιο έργο του για την ανάπτυξη λογιστικού προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και δημοσίευσε το ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια». Το ΔΠΧΑ 17 αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4, το οποίο επιτρέπει σήμερα μια ευρεία ποικιλία πρακτικών. Το ΔΠΧΑ 17 θα επηρεάσει θεμελιωδώς τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικά διακριτικής συμμετοχής.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής. Η υιοθέτηση της τροποποίησης αυτής δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 και Δ.Λ.Π. 8: Ορισμός της έννοιας του Ουσιώδους Μεγέθους (Material) (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων» και του Δ.Λ.Π. 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» αποσκοπούν στο να ευθυγραμμιστούν όλα τα πρότυπα με τον ορισμό του Ουσιώδους Μεγέθους και να αποσαφηνίσουν συγκεκριμένες πτυχές αυτού. Ο νέος ορισμός αναφέρει ότι «μια πληροφορία θεωρείται ουσιώδης αν η παράλειψή της, ανακρίβεια ή συγκάλυψή της αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι κύριοι χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γενικής χρήσης, βάσει των οποίων παράσχουν χρηματοοικονομική πληροφόρηση για μια συγκεκριμένη οικονομική οντότητα. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι το ουσιώδες μέγεθος (materiality) θα εξαρτάται από τη φύση και το μέγεθος της πληροφορίας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις σε αναφορές σχετικά με το εννοιολογικό πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο. Το εν λόγω πλαίσιο αντικαθιστά την προηγούμενη μορφή η οποία εξεδόθη το 2010. Οι αναθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εισήγαγαν ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, επικαιροποιημένους ορισμούς αναφορικά με τα στοιχεία του Ενεργητικού, τις υποχρεώσεις και τα κριτήρια αποαναγνώρισης, καθώς επίσης και διευκρινήσεις σχετικά με άλλα σημαντικά πεδία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και μιας συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας» (δεν έχει καθοριστεί ακόμα η ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής)

Οι τροποποιήσεις διευθετούν μία ασυνέπεια μεταξύ των διατάξεων του ΔΠΧΑ 10 και του ΔΛΠ 28 σχετικά με την πώληση ή εισφορά των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και μιας συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας. Η βασική συνέπεια των τροποποιήσεων είναι πως αναγνωρίζεται ολόκληρο το κέρδος ή η ζημιά μιας συναλλαγής που περιλαμβάνει μία δραστηριότητα (είτε με τη μορφή μιας θυγατρικής είτε όχι). Μερικό κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν αποτελούν μια δραστηριότητα, ακόμα και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν τη μορφή μιας θυγατρικής.

9.2.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2017 ή μεταγενέστερα.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαιτήσης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις έχουν δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση η οποία περιλαμβάνεται στον κύκλο αυτόν και έχει εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 είναι η εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου. Η τροποποίηση δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις. Οι λοιπές τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κύκλο και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 αναλύονται στην ακόλουθη ενότητα.

9.3. Σύνοψη λογιστικών πολιτικών

9.3.1. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Ενοποιούνται με ολική ενοποίηση όλες οι εταιρίες (θυγατρικές) οι οποίες ελέγχονται από τη μητρική εταιρία, εφόσον κατά την ημερομηνία αναφοράς υπήρχε ο έλεγχος. Η ενοποίηση γίνεται με την ημερομηνία αναφοράς της μητρικής εταιρείας.

Ατομικές οικονομικές καταστάσεις, είναι καταστάσεις στις οποίες οι συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες, αντιμετωπίζονται με βάση το συμμετοχικό δικαίωμα και όχι την αναλογία σε περιουσιακά στοιχεία και αποτελέσματα .

Κατά την ενοποίηση, όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τα αποτελέσματα μητρικής και θυγατρικών, καταρχήν αθροίζονται "γραμμή προς γραμμή" («linebyline»). Απαλείφονται τα ενδοεταιρικά υπόλοιπα, οι αμοιβαίες ενδοεταιρικές συναλλαγές, τυχόν έσοδα από μερίσματα θυγατρικών, κέρδη ή ζημιές από συναλλαγές με αποθέματα, πάγια κλπ.

Κατά την ενοποίηση, η λογιστική αξία της συμμετοχής της μητρικής, συμψηφίζεται με τα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής και η τυχόν υπεραξία αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 3. Τα αποτελέσματα μίας θυγατρικής, ενοποιούνται από την ημερομηνία της απόκτησής της. Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές εμφανίζονται διακεκριμένα στην κατάσταση Οικονομικής θέσης και στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, οι επενδύσεις σε θυγατρικές, εμφανίζονται αποτιμημένες στο κόστος κτήσης.

Τα ποσά που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και αφορούν στις ενοποιούμενες εταιρείες έχουν προσαρμοστεί αναλόγως, ώστε να διασφαλίζουν σταθερότητα με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος και είναι σύμφωνες με τα Δ.Π.Χ.Α.

Ο Όμιλος κατανέμει τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα της περιόδου των θυγατρικών μεταξύ των ιδιοκτητών της μητρικής και των μη ελεγχουσών συμμετοχών βάσει του των συμμετοχικών τους δικαιωμάτων.

9.3.2. Συνενώσεις επιχειρήσεων

Μία συνένωση έχει έναν αποκτώντα και επιχειρήσεις που αποκτώνται. Ο «αποκτών» αποκτά τον έλεγχο της αποκτώμενης και υπάρχουν οφέλη για αυτόν, από τον έλεγχο.

Όλες οι συνενώσεις επιχειρήσεων, αντιμετωπίζονται με τη μέθοδο της αγοράς. Η διαδικασία της μεθόδου αγοράς αφορά:

- προσδιορισμό του αποκτώντα
- προσδιορισμό του κόστους απόκτησης
- μερισμό του κόστους απόκτησης στα επιμέρους περιουσιακά στοιχεία του αποκτώμενου.

Το κόστος κτήσης είναι το αντάλλαγμα που δίνεται από τον αποκτώντα. Αντάλλαγμα είναι και τίτλοι που δίνονται από τον αποκτώντα. Τα έξοδα που έγιναν για τη συνένωση αναγνωρίζονται απευθείας στα αποτελέσματα.

Οι εύλογες αξίες των μεταβιβαζόμενων στοιχείων, προσδιορίζονται κατά την ημερομηνία ή τις ημερομηνίες ανταλλαγής. Αν η απόκτηση γίνεται με μετοχές που δίνει ο αποκτών και είναι εισηγμένη εταιρία, η εύλογη αξία μπορεί να είναι η αξία στο χρηματιστήριο των μετοχών που δίνει. Αν η αποκτώμενη είναι εισηγμένη, η εύλογη αξία μπορεί να είναι η αξία των μετοχών της στο χρηματιστήριο. Μπορεί, εφόσον υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, να χρησιμοποιηθεί άλλη τεχνική αποτίμησης για την εύλογη αξία των μετοχών.

Ημερομηνία απόκτησης είναι η ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος. Μπορεί να συμπίπτει με την ημερομηνία ανταλλαγής.

Αποτιμώνται τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία της αποκτώμενης (άυλα και μη άυλα, υποχρεώσεις υπαρκτές και ενδεχόμενες), μόνον εφόσον μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Η υπεραξία υπολογίζεται σαν διαφορά από το συνολικό κόστος της απόκτησης μείον την αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Η υπεραξία, εφόσον είναι χρεωστική, εμφανίζεται στο ενεργητικό της ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Η υπεραξία από μία απόκτηση δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται για απομείωση μία φορά το χρόνο ή και σε πιο σύντομο διάστημα, αν συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι. Αν προκύψει πιστωτική (αρνητική) υπεραξία κατά τη συνένωση, γίνεται επανεκτίμηση των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων σε εύλογες αξίες και αν συνεχίσει να προκύπτει αρνητική υπεραξία, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Ανάστροφη απόκτηση υπάρχει όταν η νομικά "αποκτώμενη" τελικά αποκτάει τον έλεγχο της αποκτώσας. Σε μία ανάστροφη απόκτηση οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, εκδίδονται με το όνομα της "νόμιμης μητρικής", αλλά στις σημειώσεις αναλύονται με βάση τη "νόμιμη θυγατρική".

9.3.3. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Κοινοπραξία είναι η ανάληψη μίας δραστηριότητας που προϋποθέτει τον από κοινού έλεγχο. Από κοινού έλεγχος υπάρχει, όταν για τις στρατηγικές αποφάσεις, απαιτείται ομοφωνία των μερών που τον ασκούν. Για κάθε Κοινοπραξία υπάρχει Συμβατικός Διακανονισμός. Οι Κοινά Ελεγχόμενες Οικονομικές Οντότητες, ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

9.3.4. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Νόμισμα λειτουργίας και νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο είναι και το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής εταιρείας του Ομίλου.

Συναλλαγματικές διαφορές και υπόλοιπα

Η μετατροπή για αυτές τις συναλλαγές σε νόμισμα λειτουργίας, γίνεται με την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής. Τα Χρηματικά Στοιχεία αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας αναφοράς. Τα μη Χρηματικά Στοιχεία που είναι αποτιμημένα στο κόστος, αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας της συναλλαγής.

Τα μη Χρηματικά Στοιχεία που είναι αποτιμημένα σε εύλογες αξίες, αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας αποτίμησης τους σε Εύλογη Αξία. Οι Συναλλαγματικές Διαφορές που προκύπτουν από την αποτίμηση Χρηματικών Στοιχείων, μεταφέρονται στα Αποτελέσματα.

Οι Συναλλαγματικές Διαφορές αποτίμησης μη Χρηματικών Στοιχείων μεταφέρονται:

- στα Αποτελέσματα αν προβλέπεται εκεί να μεταφέρονται και οι ζημιές τους
- στην Καθαρή Θέση κατευθείαν ή μέσω της Κατάστασης Λοιπών Εσόδων, εφόσον προβλέπεται

Λειτουργίες στην αλλοδαπή

Η μετατροπή των Οικονομικών Καταστάσεων θυγατρικής του εξωτερικού γίνεται:

- Για τα περιουσιακά στοιχεία με βάση την Ισοτιμία της ημερομηνίας αναφοράς
- Για τα Αποτελέσματα περιόδου με την ισοτιμία της ημερομηνίας συναλλαγής ή τη μέση Ισοτιμία της περιόδου
- Κάθε συναλλαγματική διαφορά, μεταφέρεται στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων.

9.3.5. Έσοδα

Έσοδα είναι μόνο οι εισροές που ανήκουν στην εταιρία. Δεν περιλαμβάνονται οι παρακρατούμενοι φόροι.

Πώληση προϊόντων και αγαθών

Πώληση αγαθών υπάρχει αν:

- υπάρχει μεταβίβαση κινδύνων και οφέλη κυριότητας
- δεν υπάρχει έλεγχος του πωλητή στο αγαθό
- εκτιμάται ότι θα εισπραχθεί το τίμημα
- το έσοδο και το κόστος μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα

Τηρείται η αρχή αντιστοιχίας εσόδων - εξόδων, αν μία πώληση συνδέεται και με κόστη.

Παροχή υπηρεσιών

Οι πωλήσεις υπηρεσιών, οριοθετούνται στο τέλος της περιόδου, με βάση το εκτελεσμένο μέρος. Για τις υπηρεσίες που λογίζονται με βάση τη μέθοδο της τμηματικής ολοκλήρωσης, εφαρμόζονται οι σχετικές ρυθμίσεις του Δ.Λ.Π. 11.

Τόκοι και μερίσματα

Οι τόκοι λογίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, τα δικαιώματα εφόσον είναι δουλευμένα σύμφωνα με τη σύμβαση, τα μερίσματα όταν δημιουργείται το δικαίωμα είσπραξής τους

9.3.6. Λειτουργικά έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν ή κατά αναλογία των παρεχόμενων υπηρεσιών.

9.3.7. Κόστος δανεισμού

Το κόστος δανεισμού επιβαρύνει τα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται, εκτός του τμήματος που κεφαλαιοποιείται. Το Κόστος Δανεισμού που αφορά απόκτηση, παραγωγή ή κατασκευή ενός Ειδικού Περιουσιακού Στοιχείου, κεφαλαιοποιείται, περιλαμβανόμενο στο κόστος του στοιχείου.

Αν ο δανεισμός σχετίζεται άμεσα με ένα Ειδικό Περιουσιακό Στοιχείο, κεφαλαιοποιείται το Κόστος Δανεισμού μείον τυχόν έσοδα από προσωρινή χρήση των δανειακών κεφαλαίων. Αν ο δανεισμός είναι γενικός, το κόστος δανεισμού υπολογίζεται στο ύψος της επένδυσης για το Ειδικό Περιουσιακό Στοιχείο, με βάση ένα επιτόκιο δανεισμού που σχετίζεται με τα επιτόκια που καταβάλλει η εταιρία.

9.3.8. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα Άυλα Στοιχεία αναγνωρίζονται όταν:

- πιθανολογείται ότι οι ωφέλειες τους θα εισρεύσουν στην εταιρία και
- μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα

Τα κόστη της φάσης έρευνας για τα εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα στοιχεία, μεταφέρονται στα αποτελέσματα περιόδου, όταν δημιουργούνται.

Η φάση ανάπτυξης των εσωτερικά δημιουργούμενων άυλων στοιχείων κεφαλαιοποιείται αν υπάρχει:

- τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης τους
- πρόθεση ολοκλήρωσης τους
- ικανότητα χρήσης ή πώλησής τους
- πόρο ολοκλήρωσης τους
- ικανότητα αξιόπιστης αποτίμησης του κόστους τους και
- εκτίμηση ότι τα Άυλα Στοιχεία θα φέρουν οφέλη, με βάση την ύπαρξη αγοράς ή την εσωτερική χρησιμοποίηση

Τα άυλα στοιχεία αρχικά καταχωρούνται στο κόστος τους. Το κόστος ενός Άυλου Στοιχείου που αποκτάται είναι:

- η καθαρή τιμολογιακή αξία πλέον δασμών και άλλων επιβαρύνσεων
- τα άμεσα κόστη που έγιναν για να αρχίσει η χρήση του, περιλαμβανομένου του κόστους δανεισμού

Η μεταγενέστερη αποτίμηση των άυλων στοιχείων γίνεται στο κόστος τους.

Οι αποσβέσεις και οι προβλέψεις ή οι αναστροφές τους για τα άυλα στοιχεία επιδρούν άμεσα στα αποτελέσματα περιόδου.

9.3.9. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Μία Ενσώματη Ακίνητοποίηση ή προσθήκη της, αρχικά αποτιμάται στο κόστος της. Το κόστος μίας Ενσώματης Ακίνητοποίησης προκύπτει από:

- το αρχικό κόστος και τυχόν
- κόστη βελτίωσης
- κόστη αντικατάστασης
- κόστη συντήρησης σε ειδικές περιπτώσεις.

Το Αρχικό Κόστος μίας Ενσώματης Ακίνητοποίησης περιλαμβάνει:

- το συνολικό καθαρό κόστος απόκτησης
- τα κόστη μεταφοράς και συναρμολόγησης μέχρι να γίνει λειτουργική
- τυχόν κεφαλαιοποιημένο κόστος δανεισμού
- εκτιμώμενα κόστη αποσυναρμολόγησης και αποκατάστασης

Παρακολουθούνται, μετά την αρχική απόκτηση, στο κόστος μείον τις αποσβέσεις και τις προβλέψεις, οι εξής κατηγορίες ενσώματων ακινητοποιήσεων:

- Μηχανήματα

- Μεταφορικά μέσα
- Έπιπλα και σκεύη
- Εξοπλισμός γραφείων και λοιπός εξοπλισμός
- Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση

Παρακολουθούνται, μετά την αρχική απόκτηση, σε αξίες αναπροσαρμογής, οι εξής κατηγορίες ενσώματων ακινητοποιήσεων:

- Εδαφικές εκτάσεις
- Κτίρια

Για τις ενσώματες ακινητοποιήσεις χρησιμοποιείται η ευθεία μέθοδος απόσβεσης. Οι συντελεστές απόσβεσης που χρησιμοποιούνται είναι:

- Κτίρια, από 2%, έως 5%,
- Μηχανήματα, από 3%, έως 17%,
- Μεταφορικά μέσα, από 11%, έως 17%,
- Έπιπλα και σκεύη, από 14%, έως 33%
- Εξοπλισμός γραφείων, από 14%, έως 33%.

Οι διάρκειες ωφέλιμης ζωής, σε έτη, είναι:

- Κτίρια, από 20 έως 50,
- Μηχανήματα, από 6 έως 30,
- Μεταφορικά μέσα, από 6 έως 9,
- Έπιπλα και σκεύη, από 3 έως 7,
- Εξοπλισμός γραφείων, από 3 έως 7.

9.3.10. Απομείωση περιουσιακών στοιχείων

Καταρχήν για όλα τα περιουσιακά στοιχεία γίνεται έλεγχος πιθανής απομείωσης, αν εμφανίζονται εσωτερικές ή εξωτερικές ενδείξεις απομείωσης τους, όπως αυτές ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 36.

Ειδικά η υπεραξία, τα άυλα στοιχεία αόριστης διάρκειας και τα άυλα στοιχεία που βρίσκονται στη διαδικασία της παραγωγής σε εξέλιξη, εξετάζονται για απομείωση μία φορά το χρόνο, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης.

Απομείωση γίνεται αν το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου υπολείπεται της λογιστικής του αξίας, κατά το ποσό της διαφοράς.

Ανακτήσιμο Ποσό ενός Περιουσιακού Στοιχείου ή μίας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών, είναι το μεγαλύτερο ποσό ανάμεσα σε:

- Εύλογη Αξία μείον κόστη διάθεσης και
- Αξία λόγω χρήσης

Αν δεν είναι εφικτή η αποτίμηση ενός επιμέρους στοιχείου που εξετάζεται για απομείωση, αποτιμάται η Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών στην οποία αυτό ανήκει ή Ομάδα Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών, αν δεν είναι εφικτή η αποτίμηση της Μονάδας και γίνονται μετά την αποτίμηση οι σχετικοί μερισμοί και συγκρίσεις

Η πρόβλεψη απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων μεταφέρεται στα αποτελέσματα, εκτός αν υπάρχει σχετικό αποθεματικό υπεραξίας για το περιουσιακό στοιχείο, οπότε τότε η πρόβλεψη συμψηφίζεται με αυτό στο βαθμό που είναι δυνατό.

Είναι δυνατή η αναστροφή των προβλέψεων αποτίμησης, στο μέλλον με αντίστροφη επίδραση στα αποτελέσματα ή τα ίδια κεφάλαια, σε σχέση με την αρχική επίδραση από την πρόβλεψη, εκτός από τις απομειώσεις υπεραξίας που δεν αναστρέφονται

9.3.11. Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό Μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί για τον ένα συναλλασσόμενο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και για τον άλλο χρηματοοικονομική υποχρέωση ή συμμετοχικό τίτλο.

Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία είναι: α) διαθέσιμα β) συμμετοχές γ) απαίτηση για λήψη μετρητών ή άλλων Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων δ) απαίτηση για ανταλλαγή Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων ή Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων με ευνοϊκούς όρους ε) σύμβαση λήψης ίδιων μετοχών μεταβλητού ύψους στ) σύμβαση για παράγωγα που διακανονίζονται με ίδιες μετοχές.

Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις είναι α) Υποχρέωση για παράδοση μετρητών ή άλλων Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων β) δικαίωμα για ανταλλαγή Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων ή Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων με δυσμενείς όρους γ) σύμβαση παράδοσης ίδιων μετοχών μεταβλητού ύψους δ) σύμβαση για παράγωγα που διακανονίζονται με ίδιες μετοχές.

Συμμετοχικός Τίτλος είναι κάθε σύμβαση δικαιώματος σε αναλογία των Ιδίων κεφαλαίων τρίτου.

Ένα Χρηματοοικονομικό Μέσο κατατάσσεται στα Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία, στις Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις, στα Ίδια κεφάλαια ή σαν Συμμετοχικός Τίτλος, με βάση την ουσία της σχετικής σύμβασης. Έξοδα ή άλλα κόστη που γίνονται για στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, μεταφέρονται σε χρέωση των ιδίων κεφαλαίων μέσω της Κατάστασης Λοιπών Εσόδων, με την πραγματοποίησή τους. Έσοδα, Έξοδα ή άλλα κόστη που γίνονται για Χρηματοοικονομικά Στοιχεία που δεν είναι στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, μεταφέρονται στα αποτελέσματα, με την πραγματοποίησή τους.

Όλα τα ποσά που αφορούν συναλλαγές με Ίδιες Μετοχές, μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια μέσω της Κατάστασης Λοιπών Εσόδων και δεν επιδρούν στα αποτελέσματα.

Τα κονδύλια στις Οικονομικές Καταστάσεις, εμφανίζονται καταρχήν χωρίς συμψηφισμούς. Από αυτόν τον κανόνα, υπάρχει η εξαίρεση ότι ένα Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο και μία Χρηματοοικονομική Υποχρέωση, συμψηφίζονται μόνον όταν:

- Υπάρχει ισχυρό νομικό δικαίωμα συμψηφισμού
- προβλέπεται διακανονισμός με βάση το υπόλοιπο
- προβλέπεται συγχρόνως διακανονισμός (ρευστοποίηση) της απαίτησης και της υποχρέωσης.

Για τη μεταγενέστερη αποτίμηση, τα Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία χωρίζονται σε:

- Στοιχεία Στην Εύλογη Αξία Μέσω Αποτελεσμάτων
- Επενδύσεις Διακρατούμενες Μέχρι τη Λήξη
- Δάνεια και Απαιτήσεις και
- Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία

Ένα Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο ή μία Χρηματοοικονομική Υποχρέωση, ορίζεται ότι είναι "Στην Εύλογη Αξία Μέσω Αποτελεσμάτων", αν:

- κατέχεται για εμπορική εκμετάλλευση ή
- στην αρχική αναγνώριση ορίστηκε "Στην Εύλογη Αξία Μέσω Αποτελεσμάτων"

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, που είναι «Στην Εύλογη Αξία Μέσω Αποτελεσμάτων», αρχικά λογίζονται στις εύλογες αξίες τους, ενώ αν δεν είναι «Στην Εύλογη Αξία Μέσω Αποτελεσμάτων», αρχικά λογίζονται στις εύλογες αξίες τους, πλέον τα άμεσα κόστη της συναλλαγής.

Σε μεταγενέστερη αποτίμηση τα Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία, αποτιμώνται κατ' αρχήν σε εύλογες αξίες, χωρίς να ληφθούν υπόψη τυχόν κόστη διάθεσης, εκτός από συγκεκριμένες εξαιρέσεις που αναφέρονται στη συνέχεια. Τα Δάνεια και οι Απαιτήσεις, αποτιμώνται στο Αποσβεσμένο Κόστος, με τη μέθοδο του Πραγματικού Επιτοκίου. Οι Επενδύσεις Διακρατούμενες Μέχρι τη Λήξη αποτιμώνται στο Αποσβεσμένο Κόστος, με τη Μέθοδο του Πραγματικού Επιτοκίου.

Οι συμμετοχές που μπορούν να αποτιμηθούν σε εύλογη αξία, αποτιμούνται σε αυτήν, με τη χρησιμοποίηση τιμών χρηματιστηρίου κατά την ημερομηνία αναφοράς αν είναι εφικτό, ή τη χρησιμοποίηση άλλων τεχνικών αποτίμησης που βασίζονται σε εξωτερικές πληροφορίες.

Σε μεταγενέστερη αποτίμηση οι Συμμετοχικοί Τίτλοι που δεν είναι εισηγμένοι και δεν μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα, αποτιμώνται στο κόστος. Οι Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις, με την εξαίρεση όσων είναι "Στην Εύλογη Αξία Μέσω Αποτελεσμάτων", αποτιμώνται στο Αποσβεσμένο Κόστος, με τη Μέθοδο του Πραγματικού Επιτοκίου, εκτός από συγκεκριμένες εξαιρέσεις.

Όλα τα Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία, εκτός αυτών που είναι «Στην Εύλογη Αξία Μέσω Αποτελεσμάτων», υπόκεινται σε ελέγχους απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης ενός Χρηματοοικονομικού Περιουσιακού Στοιχείου στο κόστος ή το Αποσβεσμένο Κόστος, μεταφέρεται στα Αποτελέσματα της περιόδου.

9.3.12. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμούνται καταρχήν στο τέλος της περιόδου αναφοράς, κατά είδος, στη μικρότερη τιμή μεταξύ του κόστους τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Οι πρώτες ύλες κ.λπ., που ενσωματώνονται σε προϊόντα, κατ' αρχήν δεν υποτιμούνται, όσο το προϊόν που θα παραχθεί εκτιμάται ότι θα έχει κόστος αποθεμάτων μικρότερο από την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Αν υπάρξει λόγος υποτίμησης πρώτων υλών κ.λπ., αυτή γίνεται στο κόστος αντικατάστασης.

Για τα αποθέματα που έχουν αποτιμηθεί σε καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία διενεργείται πρόβλεψη υποτίμησης. Κάθε περίοδο αναφοράς εξετάζεται η Καθαρή Ρευστοποιήσιμη Αξία και είναι δυνατή η αντιστροφή της πρόβλεψης.

Τα Σταθερά Γενικά Έξοδα Παραγωγής, μερίζονται με βάση την κανονική δυναμικότητα. Αν η πραγματική παραγωγή αποκλίνει σημαντικά από την κανονική δυναμικότητα, γίνονται τακτοποιήσεις στους μερισμούς ώστε η επιβάρυνση να γίνει με βάση την κανονική δυναμικότητα και οι διαφορές να επιδράσουν άμεσα στα αποτελέσματα περιόδου και όχι στο κόστος παραγωγής. Τα Μεταβλητά Γενικά Έξοδα Παραγωγής, μερίζονται με βάση πραγματικά δεδομένα (μετρήσεις).

Τα Υποπροϊόντα και Υπολείμματα, αποτιμούνται στην Καθαρή Ρευστοποιήσιμη Αξία και το ποσό αυτό αφαιρείται από το συνολικό κόστος των ετοιμών.

Τα βιολογικά στοιχεία, μέχρι τη συγκομιδή, αποτιμούνται στην εύλογη αξία. Αυτό θεωρείται σαν κόστος αποθεμάτων με βάση το Δ.Λ.Π. 2.

9.3.13. Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία

Τα βιολογικά στοιχεία, από την αρχική τους καταχώριση μέχρι και τη σφαγή τους, αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους μείον το εκτιμώμενο, στον τόπο της πώλησης, κόστος τους.

Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει κατά την αρχική καταχώριση στην εύλογη αξία των βιολογικών στοιχείων, καθώς και η μεταβολή στην εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης για μεταγενέστερες αποτιμήσεις, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, τα βιολογικά στοιχεία ομαδοποιούνται, ανάλογα με σημαντικές ιδιότητές τους, ανάλογα και με τον τρόπο που αυτά προσφέρονται στην αγορά και η αποτίμησή τους γίνεται με βάση τις τιμές αγοράς.

9.3.14. Φόρος εισοδήματος

Για τις προσωρινές διαφορές, ανάμεσα στη λογιστική αξία και την αναγνωριζόμενη φορολογική αξία, υπολογίζεται και λογίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή υποχρέωση.

Στα αποτελέσματα επιδρούν ο τρέχον φόρος και οι αναβαλλόμενοι φόροι που λογίστηκαν στην περίοδο, εκτός των φόρων που αφορούν στοιχεία που επιδρούν στα ίδια κεφάλαια μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων, οι οποίοι μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια μέσω αυτής της κατάστασης.

Αναβαλλόμενες απαιτήσεις λογίζονται μόνον, αν προκύπτει ότι θα υπάρξουν μελλοντικά κέρδη που θα επιτρέψουν το συμψηφισμό φόρων. Το ίδιο ισχύει και για τις λογιστικές ζημίες. Υπολογίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, μόνον αν εκτιμάται ότι στο διάστημα που αυτές οι ζημιές είναι φορολογικά αναγνωρίσιμες, θα υπάρξουν αντίστοιχα κέρδη.

Ο τρέχον φόρος υπολογίζεται με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, ενώ οι αναβαλλόμενοι φόροι με το συντελεστή που αναμένεται να υπάρχει, όταν θα διακανονιστούν οι σχετικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις.

9.3.15. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από χρήματα στο ταμείο των εταιρειών του Ομίλου, καταθέσεις όψεως και προθεσμίας.

9.3.16. Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση και διακοπτόμενες δραστηριότητες

Τα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση παρουσιάζονται διακεκριμένα στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Τα περιουσιακά στοιχεία που κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση δεν υπόκεινται σε απόσβεση.

9.3.17. Ίδια κεφάλαια και αποθεματικά

Το μετοχικό κεφάλαιο αντιπροσωπεύει την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι διαφορές υπέρ το άρτιο αφορούν στην έκδοση μετοχών με αξία πέραν της ονομαστικής τους αξίας. Τυχόν κόστος που αφορούν σε την έκδοση μετοχών μειώνουν τη διαφορά υπέρ το άρτιο.

Τα λοιπά στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων περιλαμβάνουν:

- Αποθεματικά εύλογης αξίας
- Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών
- Αποθεματικών φορολογικών διατάξεων και αναπτυξιακών νόμων

Τα αποτελέσματα εις νέον περιλαμβάνουν το τρέχον και τα ιστορικά συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα.

9.3.18. Παροχές προς εργαζομένους

Όλες οι βραχύχρονες Παροχές, λογίζονται όταν γίνονται. Οι Παροχές Εξόδου από την Υπηρεσία, λογίζονται άμεσα σαν έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Για τα Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών, λογίζεται η υποχρέωση με χρέωση των εξόδων, στο χρήσιμα που δημιουργείται.

9.3.19. Επιχορηγήσεις

Οι Κρατικές Επιχορηγήσεις καταχωρούνται, αν υπάρξει εύλογη βεβαιότητα:

- ότι θα εισπραχθούν και
- ότι η εταιρεία θα εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της

Οι κρατικές επιχορηγήσεις, μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια μέσω των Αποτελεσμάτων, με συσχετικό εσόδου - κόστους.

Αν οι επιχορηγήσεις καλύπτουν έξοδα, μεταφέρονται στα Αποτελέσματα, ανάλογα με τη μεταφορά των εξόδων.

Οι επιχορηγήσεις παγίων στοιχείων, μεταφέρονται αρχικά σαν «αναβαλλόμενο έσοδο» (μεταβατικός λογαριασμός παθητικού), και από εκεί τμηματικά στα έσοδα, ανάλογα με την απόσβεση του παγίου.

9.3.20. Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Πρόβλεψη καταχωρείται μόνο:

- αν υπάρχει μία δέσμευση νόμιμη ή τεκμαιρόμενη που αφορά το παρελθόν
- είναι πιθανή η εκροή για το διακανονισμό της
- μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα

Οι προβλέψεις είναι τριών ειδών:

- Πρόβλεψη Μελλοντικών Λειτουργικών Ζημιών
- Πρόβλεψη Επαχθούς Σύμβασης
- Πρόβλεψη Αναδιάρθρωσης

Προβλέψεις Μελλοντικών Λειτουργικών Ζημιών δεν καταχωρούνται με βάση το ΔΛΠ 37. Σχετίζονται με απομείωση στοιχείων.

Για Προβλέψεις Επαχθούς Σύμβασης, όταν δηλαδή από μία σύμβαση, τα έσοδα αναμένεται να είναι μικρότερα από το κόστος, γίνεται σχετική πρόβλεψη

Πρόβλεψη Αναδιάρθρωσης καταχωρείται μόνο αν έχει ξεκινήσει η αναδιάρθρωση ή έχει ανακοινωθεί το πρόγραμμα.

Οι προβλέψεις λογίζονται σε βάρος των αποτελεσμάτων και μπορούν να αντιστραφούν .

Ενδεχόμενη Υποχρέωση είναι:

- πιθανή υποχρέωση, με βάση γεγονότα παρελθόντος, αβέβαιη έκβαση, μη εξαρτώμενη από την εταιρία ή
- παρούσα δέσμευση που δεν λογίζεται γιατί δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Μία ενδεχόμενη υποχρέωση δεν δημιουργεί Πρόβλεψη, μόνο γνωστοποιείται, αν είναι πιθανό να συμβεί

Ενδεχόμενη Απαίτηση είναι μία πιθανή απαίτηση με αβέβαιη εξέλιξη. Αν μία απαίτηση είναι βέβαιη, δεν είναι ενδεχόμενη και λογίζεται. Για τις ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν λογίζεται πρόβλεψη εσόδου, αλλά κοινοποιούνται στις σημειώσεις.

9.3.21. Εκτιμήσεις και κρίση στην εφαρμογή λογιστικών πολιτικών

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) απαιτεί από τη διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς με την χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Η εταιρεία κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης των μεγεθών που απαιτούν εκτίμηση, κατά το χρόνο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, λειτουργεί με την αρχή της σύνεσης και με βάση τα πραγματικά δεδομένα που παρέχονταν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του αλλά και τις εκτιμήσεις, όπου απαιτούνταν, ειδικών.

Πολλές από τις εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση των προβλέψεων βασίζονται σε συγκεκριμένες παραδοχές ή λογιστικές πρακτικές, όπως π.χ ο χρόνος λήξης των αποθεμάτων, η κατοχή ή όχι ισχυρών αξιόγραφων, η πιθανότητα συνέχισης της λειτουργίας και της συνεργασίας με πελάτες που καθυστερούν την εξόφληση υπολοίπων ανοικτών λογαριασμών κ.λπ.

Βασική παράμετρος για τις εκτιμήσεις, είναι η εξέταση της ανάγκης τυχόν αναθεώρησης τους αν υπάρχουν μεταβολές σχετικά με τις συνθήκες στις οποίες βασίστηκε η εκτίμηση ή ως αποτέλεσμα νέων πληροφοριών ή ευρύτερης εμπειρίας. Ειδικότερα, αναφορικά με τις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων η διοίκηση έλαβε υπόψη της αντικειμενικές αποδείξεις ότι οι απαιτήσεις της έχουν υποστεί απομείωση αξίας.

Σε αυτές περιλαμβάνονται παρατηρήσιμες πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση της μετά από συντονισμένες ενέργειες ειδικών επιτροπών που συστήθηκαν από την εταιρεία στα πλαίσια του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης, σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα:

- σημαντική οικονομική δυσχέρεια πελατών και εκδοτών επιταγών εισπρακτέων
- αύξηση του ενδεχομένου ότι οφειλέτες θα πτωχεύσουν ή θα προβούν σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση
- παρατεταμένη ύφεση της αγοράς γενικότερα και ειδικότερα.

Το γενικότερο οικονομικό κλίμα έχει επιπτώσεις συνολικά στην αγορά και στην ικανότητα πολλών πελατών να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, ανεξάρτητα αν η εταιρία κατέχει ισχυρά αξιόγραφα. Κατά συνέπεια η στασιμότητα και οι πτωτικές τάσεις φαίνεται ότι συνεχίστηκαν και το 2017.

Κρίσεις

- Ανακτησιμότητα απαιτήσεων

Απαιτείται κρίση της διοίκησης σχετικά με την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων, εμπορικών και μη, και αξιολόγησή τους ως επισφαλή ή όχι. Η Διοίκηση λαμβάνει υπόψη όλα τα εσωτερικά και εξωτερικά δεδομένα που έχει στη διάθεσή της προκειμένου να προσδιορίσει την πιθανή μη ανάκτηση συγκεκριμένων ποσών.

Το βασικό κριτήριο υπολογισμού τυχόν ζημιών απομείωσης είναι ότι για κάθε απαίτηση η οποία δεν ρευστοποιήθηκε στον προβλεπόμενο χρόνο, είτε με βάση τις συμβάσεις και εμπορικές συμφωνίες ή με βάση τη λήξη εισπρακτέων αξιόγραφων δημιουργείται ισόποση ζημία απομείωσης.

- Εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η διοίκηση παρακολουθεί την πρόοδο της εσωτερικής έρευνας και ανάπτυξης μέσω πληροφοριακού συστήματος. Απαιτείται κρίση από τη διοίκηση για να διαχωριστεί η φάση έρευνας και η φάση ανάπτυξης. Τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν πληρούνται τα κριτήρια που θέτουν οι διατάξεις των σχετικών προτύπων.

Η διοίκηση της εταιρίας για τις άυλες παγιοποιήσεις που αφορούν ανάπτυξη προϊόντων επανεξετάζει στην αρχή κάθε χρήσης την ωφέλιμη ζωή τους και τις δυνατότητες ανάκτησης των σχετικών ποσών που δαπανήθηκαν. Σαν αποτέλεσμα της επανεξέτασης αυτών των μεγεθών καθώς και αποφάσεων για την παύση ορισμένων σχεδίων λόγων των προβλημάτων ρευστότητας αναπροσαρμόζονται αντίστοιχα οι ωφέλιμες ζωές τέτοιων στοιχείων ή προκύπτει αντίστοιχα ζημία απομείωσης.

Εκτιμήσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας να σχηματιστούν υποθέσεις σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας και τα αποτελέσματα και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες.

- Απομείωση περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος ελέγχει ετησίως την υπάρχουσα υπεραξία για τυχόν απομείωση και ερευνά τα γεγονότα ή τις συνθήκες που καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης. Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί την αποτίμηση της αντίστοιχης μονάδας, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Όταν υπάρχει η διαθέσιμη πληροφόρηση χρησιμοποιείται και η μέθοδος των πολλαπλασιαστών (multiples), προκειμένου να διασταυρωθούν τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει από την μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Κατά την εφαρμογή αυτής της μεθοδολογίας, η βάση αποτίμησης αποτελείται από σειρά παραγόντων, στους οποίους περιλαμβάνονται τα πραγματικά λειτουργικά αποτελέσματα, μελλοντικά εταιρικά σχέδια καθώς και δεδομένα της αγοράς (στατιστικά και μη).

Επιπλέον, ετησίως ελέγχονται για τυχόν απομείωση άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με περιορισμένες ωφέλιμες ζωές που υπόκεινται σε απόσβεση, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο.

- Αποθέματα

Για την εκτίμηση τυχόν απομειώσεων σε αποθέματα λαμβάνονται υπόψη καθυστερήσεις στη χρήση υλικών συσκευασίας και προώθησης προϊόντων και οι οποίες δημιουργούν κινδύνους να μην διατεθούν έγκαιρα παρ' ότι η διοίκηση κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια για την ταχεία ρευστοποίηση τους.

- Φόροι εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος από διάφορες φορολογικές αρχές. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενη σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους των υποθέσεων αυτών, διαφέρει από το ποσό το οποίο είχε αρχικά αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις, οι διαφορές επιδρούν στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου κατά την οποία τα ποσά αυτά οριστικοποιούνται.

- Ενδεχόμενα γεγονότα

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

- Ωφέλιμη ζωή περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε απόσβεση

Ο Όμιλος αναθεωρεί την εκτίμηση για την ωφέλιμη ζωή των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε κάθε ετήσια περίοδο αναφοράς, βάσει της αναμενόμενης χρήσης των περιουσιακών στοιχείων.

- Συνταξιοδοτικά προγράμματα

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών παροχών βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών. Μία τέτοια αναλογιστική παραδοχή είναι και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους της παροχής. Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης στο τέλος κάθε χρήσης. Αυτό ορίζεται ως το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ώστε να προσδιοριστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να απαιτηθούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Για τον καθορισμό του κατάλληλου επιτόκιο προεξόφλησης, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το επιτόκιο των χαμηλού ρίσκου εταιρικών ομολογιών, τα οποία μετατρέπονται στο νόμισμα στο οποίο η υποχρέωση θα πληρωθεί, και των οποίων η ημερομηνία λήξης πλησιάζει εκείνη της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης. Άλλες σημαντικές παραδοχές των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών βασίζονται μερικώς στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

- Προσδιορισμός ευλόγων αξιών

Ο Όμιλος στα πλαίσια εφαρμογής των ΔΠΧΑ είναι υποχρεωμένος ή έχει την ευχέρεια να επιμετρά περιουσιακά του στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία αποτελεί επιμέτρηση που βασίζεται στην αγορά και δεν αφορά μια συγκεκριμένη οντότητα. Για ορισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, δύναται να υπάρχουν διαθέσιμες παρατηρήσιμες συναλλαγές στην αγορά ή πληροφορίες της αγοράς. Για άλλα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, δύναται να μην υπάρχουν διαθέσιμες παρατηρήσιμες συναλλαγές ή δεδομένα στην αγορά ή πληροφορίες της αγοράς.

Στα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που ο Όμιλος επιμετρά στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα (περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις) τα οποία αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί. Ο Όμιλος κατέχει και μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώμενα στην εύλογη αξία και συγκεκριμένα ιδιοχρησιμοποιούμενα οικόπεδα και κτίρια τα οποία αποτιμώνται με την μέθοδο της αναπροσαρμογής της αξίας τους.

Για την αύξηση της συνέπειας και της συγκρισιμότητας στις επιμετρήσεις εύλογης αξίας και τις συναφείς γνωστοποιήσεις, ο Όμιλος υιοθετώντας σχετικές απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13 έχει καθορίσει ιεραρχία εύλογης αξίας που κατηγοριοποιεί σε τρία επίπεδα τις εισροές στις τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Η ιεράρχηση εύλογης αξίας δίνει μέγιστη προτεραιότητα στις επίσημες τιμές (χωρίς προσαρμογές) σε αγορές με σημαντικό όγκο συναλλαγών για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (εισροές 1ου επιπέδου) και ελάχιστη προτεραιότητα σε μη παρατηρήσιμες εισροές (εισροές 3ου επιπέδου).

Οι εισροές δεδομένων 1ου επιπέδου είναι οι επίσημες χρηματιστηριακές τιμές (χωρίς προσαρμογή) στις αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στις οποίες έχει πρόσβαση η οντότητα κατά την ημερομηνία επιμέτρησης.

Οι εισροές δεδομένων 2ου επιπέδου είναι εισροές πέραν των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών που περιλαμβάνονται στο 1ο επίπεδο οι οποίες είναι παρατηρήσιμες για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση είτε άμεσα είτε έμμεσα. Εάν το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση διαθέτει προκαθορισμένη (συμβατική) διάρκεια, μια εισροή 2ου επιπέδου πρέπει να είναι παρατηρήσιμη για την πλήρη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Οι εισροές δεδομένων 3ου επιπέδου είναι μη παρατηρήσιμα δεδομένα ή συναλλαγές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που διαθέτει ο Όμιλος και τα επιμετρά σε εύλογη αξία αναλύονται στη σημείωση 14.22, ενώ τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώμενα στην εύλογη αξία και συγκεκριμένα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα οικόπεδα και κτίρια αναλύονται στη σημείωση 14.6.

9.3.22. Αλλαγή λογιστικών αρχών, εκτιμήσεων και λάθη

Οι πολιτικές επιλογής της εταιρίας, επιλέγονται μόνο για τις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από πρότυπο ή διερμηνεία και με κριτήρια να:

- παρουσιάζουν πιστά τις Οικονομικές Καταστάσεις,
- αντανακλούν ουσία και όχι τύπο,
- είναι απροκατάληπτες,
- είναι συντηρητικές,
- είναι πλήρεις

Μία Λογιστική Πολιτική αλλάζει όταν το επιβάλλει πρότυπο ή διερμηνεία και βελτιώνει την αξιοπιστία της πληροφόρησης. Αν γίνεται αλλαγή Λογιστικής Πολιτικής με βάση πρότυπο ή διερμηνεία, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του σε ότι αφορά την αναδρομικότητα. Όταν μία Λογιστική Πολιτική εφαρμόζεται αναδρομικά, αλλάζουν όλες οι Οικονομικές Καταστάσεις μέχρι εκεί

που είναι δυνατόν. Εκεί που δεν είναι δυνατόν, αλλάζουν μόνο στην απογραφή της χρήσης, το υπόλοιπο σε νέο ή πιθανά και άλλοι λογαριασμοί, εφόσον αυτό είναι δυνατόν.

Η αλλαγές εκτιμήσεων, επιδρούν στα Αποτελέσματα, της χρήσης που γίνονται και στις μελλοντικές χρήσεις ανάλογα με την περίπτωση. Επίσης μπορεί να επιδράσουν στα ίδια κεφάλαια ή σε άλλους λογαριασμούς της κατάστασης οικονομικής θέσης της περιόδου που γίνεται η αλλαγή.

Τα λάθη, εφόσον είναι εφικτό, διορθώνονται αναδρομικά:

- για την προηγούμενη περίοδο πλήρως (Κατάσταση οικονομικής θέσης, Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, Ταμειακές Ροές, Πίνακας Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων, Σημειώσεις)
- για πριν τη συγκρίσιμη περίοδο, με αλλαγή υπολοίπων έναρξης της συγκρίσιμης περιόδου στην Κατάσταση οικονομική θέσης

9.3.23. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Τα σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς, αξιολογούνται από τη διοίκηση με βάση τις ρυθμίσεις του Δ.Λ.Π. 10 και κατατάσσονται σε "διορθωτικά" και "μη διορθωτικά" γεγονότα. Οι οικονομικές καταστάσεις, διορθώνονται μόνο με τα "διορθωτικά" γεγονότα. Αν μετά την ημερομηνία αναφοράς και μέχρι την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων, διαπιστωθεί ότι δεν ισχύει πλέον η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας για την εταιρία, οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται χωρίς την εφαρμογή αυτής της αρχής.

9.3.24. Κέρδη ανά μετοχή

Τα Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή είναι το πηλίκο των Κερδών Αναλογούντων σε Κοινές Μετοχές προς τις Μέσες Σταθμισμένες Κοινές Μετοχές. Τα Κέρδη Αναλογούντα σε Κοινές Μετοχές, είναι τα κέρδη μετά τους φόρους που προκύπτουν από την Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, για τους μετόχους του ομίλου, μόνο για τις Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες, αφού αφαιρεθούν όλες οι επιδράσεις στα κέρδη που σχετίζονται με τυχόν προνομιούχες μετοχές. Οι Μέσες Σταθμισμένες Κοινές Μετοχές προκύπτουν από τις μετοχές σε κυκλοφορία (Κοινές Μετοχές), επί τις μέρες που αυτές ήταν σε κυκλοφορία.

9.4. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Λεπτομέρειες σχετικά με τις ενσώματες ακινητοποιήσεις της εταιρείας παρατίθενται παρακάτω.

	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Έργα υπό εκτέλεση	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	513	6.936	467	22	12	-	7.950
Προσθήκες	-	-	15	-	-	305	321
Μειώσεις	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Μεταφορές	-	222	-	-	-	(222)	-
Αναπροσαρμογή	10	216	-	-	-	-	226
Αποσβέσεις περιόδου	-	(407)	(89)	(5)	(2)	-	(503)
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	-	-	1	-	1
Υπόλοιπο 31/12/2017	523	6.967	394	17	10	83	7.993
Υπόλοιπο 1/1/2018	523	6.967	394	17	10	83	7.993
Προσθήκες	-	83	4	-	-	8	96
Μειώσεις	(38)	(149)	-	-	-	(91)	(279)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(422)	(76)	(3)	(2)	-	(503)
Μειώσεις αποσβέσεων	-	18	-	-	-	-	18
Υπόλοιπο την 31/12/2018	485	6.497	322	14	8	0	7.325

Η εταιρεία αναγνωρίζει τα κτίρια (εκτός των εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων) και τις εδαφικές εκτάσεις που κατέχει, σύμφωνα με την μέθοδο αναπροσαρμογής, ενώ τα υπόλοιπα πάγια στοιχεία σύμφωνα με την μέθοδο του κόστους. Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας για τα κτίρια και τις εδαφικές εκτάσεις έχει καταταχθεί στο 3^ο επίπεδο προσδιορισμού εύλογης αξίας.

Η τελευταία αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων πραγματοποιήθηκε την 31/12/2018. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν από τους ανεξάρτητους εκτιμητές είναι :

- Η μέθοδος συγκριτικών στοιχείων
- Η μέθοδος αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης

Λήφθηκε υπόψη και η ύπαρξη ή μη νομικών πολεοδομικών κωλυμάτων.

Επί των παγίων στοιχείων της εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη για εξασφάλιση τραπεζικών υποχρεώσεων.

9.5. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λεπτομέρειες σχετικά με τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας παρατίθενται παρακάτω.

	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	Λογισμικά προγράμματα	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	0	-	0
Προσθήκες	0	-	0
Αποσβέσεις περιόδου	(0)	-	(0)
Υπόλοιπο 31/12/2017	0	-	0
Υπόλοιπο 1/1/2018	0	-	0
Προσθήκες	-	8	8
Αποσβέσεις περιόδου	(0)	(1)	(1)
Υπόλοιπο την 31/12/2018	0	7	7

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται με σταθερό ρυθμό και έχουν περιορισμένη διάρκεια ωφέλιμης ζωής.

Το εύρος ωφέλιμης ζωής ανέρχεται σε: Λογισμικό, 5-20 έτη

9.6. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Το κονδύλι των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων περιλαμβάνει δοσμένες εγγυήσεις.

9.7. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές απαιτήσεις	0	0
Εμπορικές απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	2.722	2.705
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	2.722	2.705

	31/12/2018	31/12/2017
Λοιποί χρεώστες	4	(12)
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	22	22
Απαιτήσεις από φόρους και τέλη	328	305
Προκαταβολές και μεταβατικοί λογαριασμοί	24	27
Λοιπές απαιτήσεις	377	342

9.8. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	31/12/2018	31/12/2017
Χρηματικά Διαθέσιμα	0	0
Καταθέσεις όψεως	0	0
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	0	0

9.9. Ίδια κεφάλαια

9.9.1. Μετοχικό κεφάλαιο – Υπέρ το άρτιο

	31/12/2018	31/12/2017
Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο (29.480.000 x 0,42 €)	3.677	3.677
Μετοχικό κεφάλαιο	3.677	3.677

	31/12/2018	31/12/2017
Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	244	244
Υπέρ το άρτιο	244	244

9.9.2. Αποθεματικά

	ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ ΑΕ	
	31/12/2018	31/12/2017
Τακτικό Αποθεματικό	1	1
Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	26	26
Αποθεματικό σχηματισθέντα βάσει Δ.Π.Χ.Α.	6.346	6.346
Αποθεματικά	6.373	6.373

9.10. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι που προκύπτουν λόγω προσωρινής διαφοράς μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης συνοψίζονται παρακάτω.

	31/12/2018		31/12/2017	
	Απαίτηση	Υποχρέωση	Απαίτηση	Υποχρέωση
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	1.613	-	1.761
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0	-	0	-
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	178	-	178	-
Λοιπές απαιτήσεις	14	-	36	-
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	-	-	29
	192	1.613	213	1.790
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	(1.421)		(1.577)	

Βάσει του Δ.Λ.Π. 12, οικονομική οντότητα πρέπει να συμψηφίζει τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν η οικονομική οντότητα έχει ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίσει τρέχοντα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία έναντι τρεχόντων φορολογικών υποχρεώσεων και τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή.

9.11. Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές υποχρεώσεις	104	146
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	510	532
Επιταγές πληρωτέες	-	106
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	614	784

	31/12/2018	31/12/2017
Λοιποί πιστωτές και μεταβατικοί λογαριασμοί	40	18
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	8.382	7.792
Υποχρεώσεις για φόρους και εισφορές	19	4
Λοιπές υποχρεώσεις	8.441	7.814

9.12. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις

9.12.1. Κατηγορίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

	Σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Δάνεια και απαιτήσεις	Διαθέσιμα προς πώληση	Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις		2.722		2.722
Λοιπές απαιτήσεις	-	22		22
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	0			0
Υπόλοιπο 31/12/2018	0	2.745	-	2.745
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις		2.705		2.705
Λοιπές απαιτήσεις	-	22		22
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	0			0
Υπόλοιπο 31/12/2017	0	2.728	-	2.728

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

	Παράγωγα	Σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Σε αποσβεσμένο κόστος
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις			1.590
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις			614
Λοιπές υποχρεώσεις			8.382
Υπόλοιπο 31/12/2018	-	-	10.586
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις			1.548
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις			784
Λοιπές υποχρεώσεις			7.792
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις			70
Υπόλοιπο 31/12/2017	-	-	10.193

9.12.2. Δανεισμός

	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.665	1.649
Προεξόφληση δανείων	(75)	(102)
Βραχυπρόθεσμα δάνεια τραπεζών	(0)	45
Βραχυπρόθεσμο τμήμα μακροπρόθεσμων δανείων	-	25
Σύνολο δανεισμού	1.590	1.617

9.13. Πωλήσεις

	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	0	3
Σύνολο Πωλήσεων	0	3

9.14. Λειτουργικά έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα κατ' είδος παρατίθενται παρακάτω.

	ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ ΑΕ	
	31/12/2018	31/12/2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	107	112
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	8	14
Παροχές τρίτων	106	101
Φόροι - τέλη	4	4
Διάφορα έξοδα	28	40
	252	271

9.15. Λοιπά έσοδα/έξοδα

	31/12/2018	31/12/2017
Λοιπά έσοδα	16	1
Φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις	(3)	(1)
Λοιπά έκτακτα και ανόργανα έσοδα / έξοδα	(23)	(1)
Κέρδη / ζημιές από εκποίηση ενσώματων ακινητοποιήσεων	(71)	0
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	(80)	(0)

9.16. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Είδος συναλλαγής	Κατάσταση Οικονομικής θέσης			Κατανομή	
	Απαίτηση	Υποχρέωση	Μητρική	Κοινοπραξίες	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν απαίτηση	2.744		2.725		19
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν υποχρέωση		(8.892)	(8.378)		(513)
	2.744	(8.892)			

9.17. Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις

Οι χρήσεις 2010 και 2018 δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τις φορολογικές αρχές και ως εκ τούτου, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους όσον αφορά τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Για τις χρήσεις 2011-2017 έχουν χορηγηθεί φορολογικά πιστοποιητικά με συμπέρασμα «Χωρίς επιφύλαξη» σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ. 1 του Ν. 4174/2013.

Για τη χρήση 2018 η εταιρεία έχει υπαχθεί στον προαιρετικό φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 του Ν.4174/2013, όπως ισχύει. Ο έλεγχος έχει ξεκινήσει και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπονται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσης 2018. Ο εν λόγω έλεγχος δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντική διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που έχουν ενσωματωθεί στις Οικονομικές Καταστάσεις.

9.18. Κίνδυνος χρηματοοικονομικών μέσων

9.18.1.1. Σκοπός και πολιτικές διαχείρισης κινδύνου

Η εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας.

Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων εστιάζει στη ελαχιστοποίηση της επίπτωσης των κινδύνων στη χρηματοοικονομική απόδοση της εταιρείας.

9.18.1.2. Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η εταιρεία δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Το σύνολο των εμπορικών συναλλαγών γίνεται με το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος (νόμισμα λειτουργίας), το οποίο είναι το Ευρώ.

Κίνδυνος επιτοκίου

Οι δανειακές υποχρεώσεις συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Η εταιρεία δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα για την διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου. Όπως και στο προηγούμενο έτος τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επηρεάζονται σημαντικά από τιμές επιτοκίων.

Η πολιτική της εταιρείας είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την 31η Δεκεμβρίου 2017, Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό της, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

9.18.1.3. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει οικονομική ζημία λόγω αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αποτελούν την κατηγορία χρηματοοικονομικών μέσων που ενδεχομένως να επηρεάσουν αρνητικά την ομαλή ρευστότητα της εταιρείας.

Στα πλαίσια ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου, η εταιρεία μεριμνά, με βάση την ακολουθούμενη πολιτική, για την κατά το δυνατόν διασπορά των πωλήσεων του σε μεγάλο αριθμό πελατών, ενώ εφαρμόζει με συνέπεια σαφή πιστωτική πολιτική που παρακολουθείται και αξιολογείται σε συνεχή βάση, ώστε οι χορηγούμενες πιστώσεις να μην αποκλίνουν από το ανά πελάτη ορισθέν πιστωτικό όριο.

Για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα την κατηγορία που ανήκουν, τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, την ωρίμανση των απαιτήσεών τους και τυχόν προβλήματα που κατά το παρελθόν έχουν επιδείξει. Οι απαιτήσεις που θεωρούνται επισφαλείς επανεκτιμώνται σε κάθε περίοδο αναφοράς και σχηματίζεται η σχετική πρόβλεψη απομείωσης. Η έκθεση της εταιρείας όσον αφορά στον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

9.18.1.4. Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εστιάζεται στην ορθή διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην ταυτόχρονη εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

9.19. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Μετά τη λήξη της χρήσης αναμένονται εξελίξεις οι οποίες αφορούν τη μετάβαση της εταιρείας στο νέο επενδυτή με βάση την από 05/02/2020 συμφωνία εξυγίανσης (Άρθρο 99επ.106δ ν.3588/2007, και την υπ' αριθμόν 11/2020 που δημοσιεύτηκε στις 27/8/2020 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ρεθύμνου.